



energiavirasto
energimyndigheten

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 03.07.2020

Dokumentet är daterat: 03.07.2020

The document is dated: 03.07.2020

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Buket Yüksel

Pvm / Datum / Date: 03.07.2020

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 03.07.2020

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

3.7.2020

841/520/2020

Suomen Kaasuenergia Oy
Pulttikatu 1
48770 Kotka

Asia

Vähittäismyyjän maakaasuenergian ja maakaasun siirron laskutus

Asianosainen

Suomen Kaasuenergia Oy

Vireilletulo

3.3.2020

Selostus asiasta

Energiavirastoon saapui 3.3.2020 sähköpostiviesti, jossa oli taustoitettu 29.2.2020 päivättyä ja Energiavirastolle toimitettua tutkintapyyntöä koskien Suomen Kaasuenergia Oy:n (jäljempänä myös Suomen Kaasuenergia) laskutusta. Tutkintapyyntöön tekijä pyytää Energiavirastoa tutkimaan, onko laskulla annettu riittävästi tietoa kaasun määrästä ja hinnasta. Lisäksi, samassa yhteydessä, tutkintapyyntöön tekijä pyytää selvittämään yhtiön mittausvelvoitteiden täyttämistä.

Energiavirasto katsoo, että tutkintapyyntö laskutukseen liittyen koskee vähittäismyyjän, Suomen Kaasuenergian, toimintaa ja mittausvelvoitteisiin liittyen jakeluverkonhaltijan, Auris Kaasunjakelu Oy:n toimintaa. Selvyyden vuoksi Energiavirasto on päättänyt antaa erilliset päätökset yhtiöille, sillä tutkintapyyntöissä esitetyt asiat koskevat selkeästi joko vähittäismyyjän tai jakeluverkonhaltijan velvollisuuksia.

Selvityspyyntö

Energiavirasto lähetti Suomen Kaasuenergialle 8.4.2020 päivätyn selvityspyyntö, jossa pyydettiin toimittamaan Energiavirastolle yhtiön yleisesti käyttämä laskupohja, mikäli laskupohja poikkeaa yhtiön tutkintapyyntöön tekijälle lähettämästä tutkintapyyntöön liitteenä olevasta laskusta. Lisäksi Energiavirasto pyysi selvitystä seuraavista seikoista:

1. Mahdollistaako Suomen Kaasuenergia Oy laskussa tai laskun mukana loppukäyttäjälle vertailun edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena? Jos kyllä, niin miten?
2. Ilmoittaako Suomen Kaasuenergia laskussa sopimuksen voimassaoloajan? Jos ei, niin mikä tähän on syytä?



3. Onko Suomen Kaasuenergian tutkintapyyntöön tekijälle lähettämässä laskussa ilmoitettu loppukäyttäjän todellinen kulutus? Onko Suomen Kaasuenergia Oy saanut kulutustiedot Auris Kaasunjakelu Oy:ltä ja missä muodossa se on tiedot saanut?

4. Käyttääkö Suomen Kaasuenergia Oy laskutuksessaan mittarikertoimia tai muita muunnoskertoimia? Jos käyttää, mihin kertoimet perustuvat ja miten muunnoslaskelmat suoritetaan? Tekeekö Suomen Kaasuenergia Oy muunnoslaskelmat itse vai tekeekö jakeluverkonhaltija ne joiltain osin? Ilmoittaako Suomen Kaasuenergia Oy loppukäyttäjälle laskussa tai sen liitteessä taikka muulla tavoin käyttämänsä muunnoskertoimet ja muunnosten laskentatavan?

Suomen Kaasuenergia Oy:n vastaus

Suomen Kaasuenergia on 15.4.2020 päivätyssä vastineessa todennut, että asiakkaan laskulla ilmoitetaan vuosikäyttöarvio. Lisäksi asiakkaalle tarjotaan käyttöön veloituksetta SKFlow-exranet palvelu, jossa asiakas voi seurata kaasun käyttöään tarkimmillaan tuntitaseella ja laskujaan myös historiatiedon osalta. Suomen Kaasuenergia on todennut vastineessaan, että se ei ilmoita myyntisopimuksen voimassaoloa laskutuksessa. Myyntisopimukset ovat pääosin voimassa toistaiseksi ja poikkeustapauksissa suurien asiakkaiden kanssa on myös määräaikaista sopimuksia.

Suomen Kaasuenergian mukaan sen lähettämässä laskussa ilmoitettu energian kulutus on loppukäyttäjän todellinen energian kulutus. Kaasun laskutuksessa käyttämät määrät tulevat järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kaasuhub-järjestelmästä ja ne ovat muotoa kWh.

Suomen Kaasuenergia on vastineessaan todennut, että se laskuttaa asiakkaalta järjestelmävastaavan toimittamaa energiamäärää, eikä käytä energiamäärän korjaukseen omia kertoimia, eikä tee energiamäärän määrittämiseen liittyviä muunnoslaskelmia.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Maakaasumarkkinalaki (587/2017)

Maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin mukaan vähittäismyyjän on esitettävä laskussa asiakkaalle erittely siitä, miten maakaasun hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Maakaasun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.



Energiaviraston määräys maakaasuenergiaa ja maakaasun siirtoa koskevien laskujen erittelystä (1184/002/2013)

Energiavirasto on antanut määräyksen maakaasuenergiaa ja maakaasun siirtoa koskevien laskujen erittelystä (1184/002/2013), jäljempänä laskuerittelymääräys. Energiaviraston laskuerittelymääräyksen 1 §:n 1 momentin mukaan määräystä sovelletaan laskuihin, joita maakaasun toimittaja lähettää asiakkailleen maakaasuenergiasta ja maakaasun siirrosta.

Määräyksen 4 §:n mukaan maakaasuenergiaa ja maakaasun siirtoa koskevassa laskussa tai sen liitteessä on ilmoitettava muun muassa:

- 1) maakaasuenergian ja/tai maakaasun siirron hinnan muodostumiseen vaikuttavat maksut;
- 2) kunkin maksun osalta laskutettavien yksiköiden määrä;
- 3) kunkin maksun yksikköhinta;
- 4) kunkin maksun osalta veloitettava summa;
- 5) valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun määräytymisperusteet ja määrät;
- 6) arvonlisäveron määräytymisperuste prosentteina ja sen määrä;
- 7) kaikkien laskulla veloitettavien maksujen kokonaissumma.

Maakaasun toimittajan on esitettävä laskussa asiakkaalle tieto sopimuksen voimassaoloajasta.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (jäljempänä valvontalaki) 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Valvontalain 9 §:n mukaan Energiaviraston on veloitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä veloitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta kyseisen lain 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Valvontalain 38 §:n mukaan Energiaviraston tämän lain nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei Energiavirasto päätöksessään toisin määrää.

Perustelut

Energiaviraston toimivalta

Maakaasumarkkinalain 88 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa maakaasumarkkinalain noudattamista sekä maakaasumarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään erikseen sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 ja 9 §:n mukaisesti Energiaviraston toimivaltaan kuuluu maakaasumarkkinalainsäädännössä maakaasumarkkinoiden osapuolille asetettujen velvoitteiden noudattamisen valvonta sekä säännösten vastaisesti menetelleen tahon velvoittaminen korjaamaan vastaisuudessa menettelynsä säännösten mukaiseksi.

Vähittäismyyjän maakaasuenergian ja maakaasun siirron laskutus

Asiassa on kyse siitä, onko Suomen Kaasuenergia antanut laskussa tai laskun mukana lainsäädännössä edellytetyt tiedot. Maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin mukaan vähittäismyyjän on esitettävä laskussa asiakkaalle erittely siitä, miten maakaasun hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Maakaasun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena.

Energiavirasto on antanut kyseisen lainkohdan nojalla määräyksen maakaasuenergiaa ja maakaasun siirtoa koskevien laskujen erittelystä. Suomen Kaasuenergian tutkintapyyntöön tekijälle lähettämä lasku on määräyksen 1 §:ssä tarkoitettu lasku, joita maakaasun toimittaja lähettää asiakkailleen maakaasuenergiasta ja maakaasun siirrosta.

Suomen Kaasuenergia on todennut Energiavirastolle lähettämässään vastineessa, että se ilmoittaa laskulla vuosikäyttöarvion ja asiakkaille tarjotaan käyttöön veloituksetta SKFlow-extranet palvelu, missä asiakas voi seurata kaasun käyttöönsä tarkimmillaan tuntitaseella ja laskujaan myös historiatiedon osalta. Tutkintapyyntöön tekijän Energiavirastolle toimittamassa laskussa ei ollut tietoa SKFlow-extranetin palvelusta.

Edellä todetun johdosta Energiavirasto katsoo, että Suomen Kaasuenergia on toiminut maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin vastaisesti ilmoittaessaan laskulla pelkästään vuosikäyttöarvion, sillä kyseisen lainkohdan mukaan vähittäismyyjän on myös mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena. Maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momenttia koskevan hallituksen esityksen¹ yksityiskohtaisten perustelujen mukaan nämä tiedot voi antaa esimerkiksi internetin tai mittariliittymän kautta. Varsinaisessa laskussa ei siis tarvitsisi antaa vertailutietoja. Energiavirasto toteaa, että vertailun mahdollistaminen on kuitenkin käytävä ilmi laskun mukana. Yhtiön laskussaan ilmoittama vuosikäyttöarvio

¹ Hallituksen esitys eduskunnalle maakaasumarkkinalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (50/2017 vp)



ei täytä lain kohdan tarkoittamaa vertailun mahdollistamista edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena. Näin ollen, Suomen Kaasuenergian tulisi ilmoittaa laskussa tai sen mukana, millä tavoin yhtiö mahdollistaa asiakkailleen vertailun edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena.

Energiavirastolle toimitettujen tietojen perusteella Energiavirasto toteaa, että Suomen Kaasuenergian tutkintapyynnön tekijälle lähettämästä laskusta puuttuu tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Suomen Kaasuenergia on perustellut lähettämässään vastineessa, että syy sopimuksen voimassaoloajan puuttumisesta laskulla on se, että sen asiakkaidensa kanssa solmimat sopimukset ovat pääosin toistaiseksi voimassaolevia. Energiavirasto toteaa, että maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin ja laskuerittelymääräyksen 4 §:n 2 momentin mukaisesti laskussa on ilmoitettava sopimuksen voimassaoloaika. Energiavirasto toteaa, että tieto sopimuksen voimassaolosta on sisällytettävä asiakkaalle lähetettävään laskuun siinäkin tapauksessa, että kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva sopimus. Näin ollen laskusta on käytävä ilmi, että sopimus on voimassa toistaiseksi.

Suomen Kaasuenergian lähettämässä laskussa ilmoitettu energian kulutus on loppukäyttäjän todellinen energian kulutus. Kaasun laskutuksessa käytetyt määrät tulevat järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kaasuhub-järjestelmästä ja ne ovat muotoa kWh. Lisäksi Suomen Kaasuenergia on selvittänyt, että se laskuttaa asiakkaalta järjestelmävastaavan toimittamaa energiamäärää, eikä käytä energiamäärän korjaukseen omia kertoimia, eikä tee energiamäärän määrittämiseen liittyviä muunnoslaskelmia.

Edellä esitetyn perusteella Energiavirasto toteaa, että Suomen Kaasuenergia on maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin mukaisesti ilmoittanut laskulla loppukäyttäjän todellisen kulutuksen. Energiavirasto katsoo myös, että laskulla ilmoitettu hintaa koskevat tiedot on annettu loppukäyttäjälle helposti ymmärrettävässä muodossa ja että laskussa on esitetty erittely hinnan muodostumisesta sisältäen laskuerittelymääräyksen 4 §:ssä edellytetyt tiedot, pois lukien sopimuksen voimassaoloajasta ilmoittamisen.

Lisäksi Energiavirasto toteaa, että maakaasun toimitusten mittaukseen liittyvät velvoitteet kuuluvat jakeluverkonhaltijalle maakaasumarkkinalain 17 §:n nojalla, joten tämän vuoksi Energiavirasto tutkii mittaukseen liittyvät asiat erillisessä jakeluverkonhaltijaa koskevassa päätöksessä.

Ratkaisu

Suomen Kaasuenergia Oy on menetellyt maakaasumarkkinalain 46 §:n 3 momentin vastaisesti jättäessään ilmoittamatta laskussa tai laskun mukana, millä tavoin se mahdollistaa vertailun edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena. Lisäksi Suomen Kaasuenergia Oy on menetellyt kyseisen lainkohdan ja laskuerittelymääräyksen 4 §:n 2 momentin vastaisesti jättäessään ilmoittamatta laskussa sopimuksen voimassaoloajan.

Energiavirasto velvoittaa Suomen Kaasuenergia Oy:n ryhtymään viipymättä tarpeellisiin toimenpiteisiin maakaasumarkkinalain ja laskuerittelymääräyksen vastaisen menettelynsä korjaamiseksi.



Energiavirasto velvoittaa Suomen Kaasuenergia Oy:n esittämään laskuissaan tiedon sopimuksen voimassaoloajasta sekä mahdollistamaan laskuissaan tai niiden mukana loppukäyttäjille vertailun edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena.

Suomen Kaasuenergia Oy:n on toimitettava Energiavirastolle selvitys, josta käy ilmi toimenpiteet, joihin yhtiö on ryhtynyt päätöksen johdosta ja niiden aikataulu. Selvitykseen tulee liittää kopio Suomen Kaasuenergia Oy:n muutetusta laskupohjasta, josta ilmenevät yllä edellytetyt tiedot. Suomen Kaasuenergia Oy:n on toimitettava selvitys suorittamistaan korjaavista toimenpiteistä Energiavirastolle 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut säännökset

Maakaasumarkkinalaki (587/2017) 46 §:n 3 momentti

Energiaviraston määräys maakaasuenergiaa ja maakaasun siirtoa koskevien laskujen erittelystä (1184/002/2013) 1 ja 4 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5, 9 ja 38 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus Suomen Kaasuenergia Oy:lle on päätöksen liitteenä.

Tutkintapyyntöön tekijän osalta päätös ei sisällä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n mukaista ratkaisua, josta voisi valittaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisessa järjestyksessä.

Lisätietoja

Lisätietoja tästä päätöksestä antaa asiantuntija Buket Yüksel, buket.yuksel@energiavirasto.fi, puh. 029 050 150.

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Suomen Kaasuenergia Oy
Tiedoksi	Tutkintapyyntöön tekijä Auris Kaasunjakelu Oy Kilpailu- ja kuluttajavirasto Energiateollisuus ry
Maksutta	



VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Markkinaoikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä



- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukainen oikeudenkäyntimaksu, joka on suuruudeltaan 2050 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksi: 029 56 43314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.